

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี¹

อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

Problem and Guideline for development Thai Women

Empowerment Funds in Bang Pla Ma District Suphanburi Province

ศุภิสรา บวรวงศ์พิทักษ์²

รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ จันทิพย์³

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์สองประการได้แก่ 1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี 2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวที่ได้รับมาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ให้เกิดความสำเร็จ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือผู้ดำเนินงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงาน อันได้แก่ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 คน ประกอบกับ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึก เป็นแบบสัมภาษณ์ลักษณะปลายเปิดและการการสังเกตการณ์โดยการลงพื้นที่เขาเก็บข้อมูลด้วยตนเองและนำเสนอโดยใช้วิธีการพรรณนา

จากผลการศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบปัญหาสามด้าน ได้แก่ 1. ด้านความรู้ความเข้าใจ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และขาดความตระหนักรู้ถึงอำนาจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายโดยตำแหน่ง ส่งผลให้ การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

¹บทความเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

² นักศึกษาลัทธิศาสตร์วิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีการสร้างการรับรู้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยทั้งในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ ที่คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ไม่มีข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่ต่อสมาชิกกองทุนฯ หรือประชาชนในชุมชน เนื่องจากไม่มีเวลาไปประชุมในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด และ 3. ด้านการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาการขาดใช้เงินยืมคืนแก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะทำงานขับเคลื่อนในการดำเนินงานติดตามทวงถามให้สมาชิกดำเนินการชำระหนี้ให้ตรงตามกำหนดเวลาชำระหนี้ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปแล้วมีสมาชิกบางกลุ่มไม่ยอมชำระเงินให้ตรงตามวันเวลาที่กำหนด แม้จะมีนโยบายผ่อนผันหรืออนุโลม ที่ช่วยให้การชำระหนี้กระทำได้ง่ายขึ้นแล้ว ในส่วนของแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จากการระบุประเด็นปัญหาข้างต้น ทั้งการพัฒนาในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการดำเนินงาน เกิดจากตัวบุคคลในกระบวนการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาให้เกิดการพัฒนาจึงต้องเริ่มการสื่อสารสร้างการรับรู้ถึงปัญหาเพื่อให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมในส่วนของ การฝึกอบรม หรือการจัดเวทีประชุมเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้แก่สมาชิกทุกคนไม่จำกัดเพียงเหล่าคณะทำงานเท่านั้น เพื่อให้เกิดความรู้เข้าใจอย่างเท่าเทียมและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือต้องมีการสื่อสารและทำความเข้าใจใน ปัญหา ในประเด็นของการประชาสัมพันธ์และแจ้งข่าวสารเห็นว่าหากนำเทคโนโลยีดิจิทัล สื่อ Social Media มาประยุกต์เพื่อใช้ส่งข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจก็ย่อมสามารถเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ได้กว้างและสะดวกมากยิ่งขึ้น เน้นการพัฒนาอย่างบูรณาการมีคนเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนา และยึดพื้นที่เป็นหลัก ใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างคุ้มค่า เพื่อให้การพัฒนาตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน ใช้กิจกรรมเศรษฐกิจสร้างการเรียนรู้และสร้างอาชีพที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่คนในชุมชน เพื่อให้สมาชิกกองทุนฯ มีอาชีพมี รายได้ที่ได้มาจากทรัพยากรในชุมชนตนเอง และสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม แนวทางการพัฒนา

บทนำ

"กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี" เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาและให้โอกาสแก่สตรีที่ขาดโอกาสในสังคม จากปัญหา การถูกเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม และใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนแบบดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย เพื่อสร้างงาน สร้าง รายได้ พัฒนาอาชีพ สวัสดิภาพ สวัสดิการให้แก่สตรี เครือข่ายสตรี และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ในสังคมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึง ระดับประเทศทุกพื้นที่ชุมชน เพื่อรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มคนหรือองค์กร ร่วมกันคิด ร่วมกันทำตั้งต้นกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มี วัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและเสริมศักยภาพสตรีในทุกมิติ ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เมื่อ วันที่ 23 มิถุนายน 2558 ขึ้นในกรมการพัฒนาชุมชน โดยกรมฯ และต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 ให้ควบ

รวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2559 ซึ่งทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีภายใต้การรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชนนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี และเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี โดยกำหนดให้สมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปสามารถเขียนแบบเสนอโครงการเพื่อขอกู้เงินทุนหมุนเวียนแก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกลุ่มละไม่เกินสองแสนบาท โดยสามารถแบบฟอร์มยื่นได้ด้วยตนเอง ณ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทุกแห่ง

ในส่วนของ การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจุบันประสบปัญหาเกี่ยวกับด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการดำเนินงาน อันจะกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของอำเภอบางปลาม้า คือ สมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของอำเภอบางปลาม้า ขาดการมีส่วนร่วมและขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามนโยบายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานและสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเสนอแนะเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้มีประสิทธิภาพที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในพื้นที่อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในพื้นที่อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 คน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นพื้นที่ตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนกันยายน – เดือนพฤศจิกายน 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
3. ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

1.แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

วิจารณ์ พานิช (2548, หน้า 5-6) ได้กล่าวว่า ความรู้นั้นมีหลายนัยและหลายมิติ ดังสรุปได้ ดังนี้

1. ความรู้ คือ สิ่งที่น่าไปใช้จะไม่หมด หรือสึกหรอ แต่จะยิ่งงอกเงยหรืองอกงามขึ้น
2. ความรู้ คือ สารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ
3. ความรู้เกิดขึ้น ณ จุดที่ต้องการใช้ความรู้นั้น
4. ความรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบริบทและกระตุ้นให้เกิดขึ้นโดยความต้องการ

บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธ์ (2547, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความรู้ ความเข้าใจไว้ว่า ความรู้ หมายถึง ความจำเกี่ยวกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อน ไม่ว่าจะมีความจำเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป วิธีการ กระบวนการ ลำดับการ โครงสร้าง

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (อ้างถึงใน แสงจันทร์ โสภาคาล, 2550, หน้า 14-15) ได้ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง เหตุการณ์และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกิดจากการสังเกตของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลได้จดจำ หรือเก็บรวบรวมไว้ และสามารถแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่สังเกตหรือวัดได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์ (2550) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมทุกประการตามกำลังความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สัญญา เคนาภูมิ (2551) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามโครงการ ร่วมติดตามประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมจะต้องมาจากความสมัครใจ พึงพอใจ และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร (คู่มือปฏิบัติงานกรรมการชุมชน, ไม่ระบุปีที่พิมพ์, หน้า) ได้ระบุความหมายของ "การพัฒนาชุมชน" คือ การเปลี่ยนแปลงในส่วนประกอบของชุมชนจากสภาพที่เป็นอยู่ไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ เป็นการจูงใจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพของส่วนประกอบต่าง ๆ ในชุมชนจากสภาพที่ไม่พึงปรารถนาไปสู่สภาพที่พึงปรารถนา อันเป็นเป้าหมายที่ชุมชนตั้งไว้ ดังนั้น การพัฒนาชุมชน จึงรวมไว้ซึ่งหลักการ ปรัชญา และวิธีการพัฒนาชุมชนที่สำคัญ ๆ คือ หลักในความพยายามช่วยตัวเองของประชาชน หลักการมีส่วนร่วมในโครงการของประชาชน หลักการระดมทรัพยากรชุมชน และหลักการได้รับความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคส่วนวิธีการพัฒนาชุมชนที่เป็นหัวใจของงานพัฒนาชุมชนก็คือ วิธีการแก้ปัญหาร่วมกันของชุมชน ดังนั้น งานพัฒนาชุมชนจึงมุ่งเน้นที่วิธีการแก้ปัญหของชุมชน โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไข ซึ่งจะเป็นการให้โอกาสประชาชนได้ฝึกหัดปฏิบัติของจริง หรือการให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และมีประสบการณ์ตรง จนมีทักษะสามารถช่วย แก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเองได้ในที่สุด

4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง

ประทีป วีรพัฒนนิรันดร์ (2557, หน้า 2) ได้อธิบายถึงการจัดการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ไว้ดังนี้

1. เน้นการพัฒนาอย่างบูรณาการมีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และยึดพื้นที่เป็นหลัก เพื่อให้การพัฒนาตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน และสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น

2.สร้างภาคีและเครือข่ายความร่วมมือ ในลักษณะ "พหุภาคี" เพื่อประสาน "พลังสร้างสรรค์" ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยมีองค์กรชุมชนเป็นแกนกลาง ส่วนภาคีอื่นๆทำหน้าที่ช่วยกระตุ้น อำนวยความสะดวก ส่งเสริม และสนับสนุน การพัฒนา

3.เริ่มการพัฒนาจากชุมชนท้องถิ่นไปสู่ระดับชาติและ ให้องค์กรชุมชนเป็นจักรกลสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเพื่อให้เกิดพลังการพัฒนาจากความต้องการของคนในชุมชนซึ่งจะช่วยให้การพัฒนามีความต่อเนื่อง

4.ส่งเสริมการรวมกลุ่มชาวบ้านและการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้าง กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันทั้งด้านการศึกษาสาธารณสุข การผลิต การตลาด การระดมทุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

5.ใช้กิจกรรมเศรษฐกิจสร้างการเรียนรู้และสร้างอาชีพที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่คนในชุมชน ซึ่งมีความ แตกต่างกันในด้านเพศ วัย การศึกษา ความถนัด ฐานะ เศรษฐกิจ ฯลฯ

6.ยึดปรัชญาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวพระราชดำรัส "การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง" ตามขั้นตอนของ "ทฤษฎีใหม่" ปัจจัยเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

ระเบียบวิธีการศึกษา

1. รูปแบบของการศึกษา

กระบวนการวิจัย (Methodology) ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยการเลือกแบบ เจาะจง เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field study) นำเสนอในรูปการพรรณนา (Descriptive Analysis)

2. กลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1. คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 คน 2. สมาชิกกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

3.1 การสัมภาษณ์ (Interview)

วิธีการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ทั้งนี้ ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์ ในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ลักษณะปลายเปิด (Open-ended question) เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ได้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ได้อย่างเสรี แบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เพื่อสามารถทราบปัญหาและ อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

3.2 การสังเกตการณ์

ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participative observation) คือ การที่ผู้วิจัยสังเกตการณ์จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในฐานะของผู้สังเกตการณ์ แต่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์จริง

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยได้กำหนดวันสัมภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการต่อจากข้อ 1 คือ การสัมภาษณ์และการสังเกตเป็นการใช้แบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลจากการจัดบันทึกที่ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาและรับทราบข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) แล้วนำมาวิเคราะห์ พร้อมทั้งแยกแยะจับประเด็น เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ การสอบถาม มารวบรวมเรียบเรียง เพื่อให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยและสามารถตอบคำถามการวิจัยได้อย่างชัดเจน และนำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนา ในรูปแบบเรียงตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการศึกษาการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยนำเสนอผล ดังนี้

1. การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ปัญหาของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

1. การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอบางปลาม้า มีคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ 3/2559 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2559 และมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอบางปลาม้า จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับตำบล ประกอบด้วย หัวหน้าคณะทำงาน คณะทำงาน และเลขานุการ โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของโครงการของสมาชิกที่ยื่นขอกู้เงิน เบื้องต้น
2. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับสมาชิกและประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับกองทุน
3. ให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงสมาชิก
4. ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการดำเนินงานกองทุน และสมาชิกในเขตพื้นที่ตำบล
5. ติดตามการดำเนินงานกองทุนและสมาชิกในเขตพื้นที่ตำบล
6. รายงานผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค
7. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อบังคับ หรือตามที่ คกส. อกส.จ. อกส.อ. มอบหมาย

สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอบางปลาม้า มีจำนวนทั้งหมด 22,978 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565) คุณสมบัติการเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มี 2 ประเภท ดังนี้

1. สมาชิกประเภทบุคคลธรรมดา ได้แก่ สตรีผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และได้ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
2. ประเภทองค์กรสตรี

มูลนิธิหรือสมาคมที่ทำงานด้านการพัฒนาสตรี ที่เป็นนิติบุคคล หรือองค์กรสตรีที่ไม่เป็นนิติบุคคลที่มีหน่วยงานราชการรับรอง มีที่ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลหรือจังหวัดที่ขอขึ้นทะเบียนไม่น้อยกว่าหกเดือน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และได้ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

วิธีการรับสมัครสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีดังนี้

1. สมัครด้วยตนเอง พร้อมแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ยื่น ณ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ กลั่นกรองฯ อำเภอ สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
2. สมัครด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ทาง <http://womenfund.in.th>
3. สมัครโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน รับรองสำเนาถูกต้อง

การขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ผู้ขอรับการสนับสนุน จะได้รับเงินสนับสนุนโครงการละไม่เกินจำนวน 200,000 บาท และจะต้องนำเงินไปใช้ตามแผนงานโครงการที่ได้ยื่นขอรับเงินสนับสนุน และไม่สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากแผนงานโครงการและไม่สามารถนำไปใช้นอกพื้นที่ตั้งหรือที่อยู่ของสมาชิก กรณีผู้ขอรับการสนับสนุนดำเนินงานตามแผนงานโครงการแล้วเสร็จ หากมีเงินสนับสนุนเหลือ ให้ดำเนินการคืนภายใน 30 วัน นับจากโครงการแล้วเสร็จ หรือ สามารถขอแก้ไขเพิ่มเติมแผนงานโครงการ เพื่อดำเนินงานตามจำนวนเงินที่เหลืออยู่ได้ ยกเว้น โครงการที่เป็นการกั๊ยืมเงิน ให้คืนเงินต้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด และผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณต้องรายงานผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่สิ้นเดือนมีนาคมและเดือนกันยายน ยกเว้น โครงการที่ดำเนินการมีระยะเวลาดำเนินการไม่เกิน 180 วัน ให้รายงานภายใน 30 วัน นับแต่แผนงานโครงการเสร็จสิ้น การจัดส่งรายงานการใช้จ่ายงบประมาณนั้น ให้รายงานต่อคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี/จังหวัด/กทม./

อำเภอ แล้วแต่กรณี กรณีเงินทุนหมุนเวียน เมื่อครบกำหนดสัญญาให้สมาชิกคืนเงินเข้าบัญชี “กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล” แล้วนำไปโอนเงินแจ้งคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทราบ เพื่อให้ออกใบเสร็จรับเงินให้สมาชิก “คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล” โอนเงินที่ได้รับคืนเข้าบัญชี “คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด” ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเงินโอนคืนจากสมาชิก สมาชิกที่ได้รับเงินสนับสนุนแล้ว และยังไม่สามารถดำเนินการตามโครงการได้ให้สมาชิกโอนเงินคืนเข้าบัญชี “กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล” ภายใน 7 วันทำการ นับตั้งแต่ได้รับการโอนเงิน และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล โอนเงินคืนเข้าบัญชี “คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด” ภายใน 3 วันทำการ หรือ อาจขอแก้ไขปรับปรุงแผนงานโครงการเพื่อดำเนินการตามโครงการเดิม จำนวนงบประมาณตามที่ได้รับอนุมัติก่อนหน้านี้ โดยเสนอปรับปรุงแผนงานโครงการให้ “คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล” เห็นชอบส่งให้ “คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด” พิจารณาอนุมัติ

2. ปัญหาและอุปสรรคของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จากการศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ

ผู้ดำเนินการยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และอำนาจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายโดยตำแหน่ง โดยไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานและความต้องการของสมาชิกกองทุนได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทำให้ผู้ที่เป็นคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ไม่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าโดยคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของโครงการที่สมาชิกยื่นขอกู้เงิน ไม่มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับสมาชิกกองทุนและประชาชนในพื้นที่ ไม่มีการแนะนำและปรึกษาให้กับสมาชิกกองทุนในการกู้ยืมเงินเพื่อไปพัฒนาอาชีพของตน ไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคำสั่งคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอบางปลาม้า ที่ระบุให้คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลนั้น มีอำนาจหน้าที่ ตรวจสอบความถูกต้องของโครงการของสมาชิกที่ยื่นขอกู้เงินเบื้องต้น ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับสมาชิกและประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับกองทุน ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาสมาชิก ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการดำเนินงานกองทุน และสมาชิกในเขตพื้นที่ตำบล ติดตามการดำเนินงานกองทุนและสมาชิกในเขตพื้นที่ตำบล รายงานผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค เพราะฉะนั้นคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

2.2 ด้านการมีส่วนร่วม

คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีและประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้างบางครั้ง โดยมีการจัดประชุม จัดเวทีประชาคมประชุมสตรีในตำบล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ให้คนในชุมชนทราบถึงการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้มีการจัด

กิจกรรมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมโดยการสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตลอดจนช่วยประสานงานหาตลาดให้คนในชุมชน เพื่อที่
 คนในชุมชนนั้นมียรายได้ และยังมีการสำรวจปัญหาของกลุ่มสมาชิกแต่ละกลุ่มว่าที่ผ่านมีปัญหาในด้านการดำเนินงานอย่างไร มา
 วิเคราะห์ปัญหาพร้อมแก้ปัญหาในส่วนต่าง ๆ ไปพร้อมกันเพื่อขับเคลื่อนงานกองทุนฯ ไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม
 ตาม ก็มีปัญหาที่เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากสภาพแวดล้อม
 ที่ไม่เอื้ออำนวยทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ที่คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ไม่มีข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่
 ต่อสมาชิกกองทุนฯ หรือประชาชนในชุมชน เนื่องจากไม่มีเวลาไปประชุมในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด
 และด้านงบประมาณ เนื่องจากการประชุมหรือจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ
 ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่รู้ถึงการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
 ไม่รู้วัตถุประสงค์ว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีวัตถุประสงค์อย่างไร ทำให้ประชาชนบางกลุ่มก็ไม่ทราบถึงการดำเนินงานของ
 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อีกทั้งส่งผลให้สมาชิกกองทุนฯ ไม่ได้รับข้อมูลที่ชัดเจน

2.3 ด้านการดำเนินงาน

คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ยังไม่มีแนวทางการตรวจสอบความถูกต้องของโครงการของสมาชิกที่ยื่นขอกู้เงิน
 โดยแน่ชัด โดยตรวจสอบความครบถ้วนของรายละเอียดโครงการพร้อมหลักฐานประกอบ และคุณสมบัติ ตามเงื่อนไขการพิจารณา
 โครงการและลงความเห็น เบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณารวบรวมส่งสำนักงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและ
 ติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ (อกส.อ.) อีกทั้งสมาชิกกองทุนฯ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวิธีการ
 เขียนโครงการ เพราะไม่ได้มีการศึกษาจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และไม่ได้รับการปรึกษาจากคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ โดย
 แบบเสนอโครงการต้องประกอบด้วย 1) ชื่อโครงการ 2) ผู้กู้เป็นสมาชิกประเภท 3) รายชื่อสมาชิกผู้ขอกู้ 4) หลักการและเหตุผล
 ความเป็นมาของโครงการ สาเหตุที่ขอกู้ 5) วัตถุประสงค์ของโครงการ 6) รายละเอียดแผนงานต่าง ๆ 7) งบประมาณที่ขอรับการ
 สนับสนุน 8) สถานที่ดำเนินการ 9) แหล่งวัตถุดิบที่นำมาดำเนินการตามโครงการ 10) สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากโครงการ
 11) ลักษณะการดำเนินโครงการ 12) การสบทบทุนของกลุ่ม 13) รายได้รวมของกลุ่ม 14) ผลที่คาดว่าจะได้รับ ปัญหาในการติดตาม
 การดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม เนื่องจากคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ไม่มีเวลาในการรายงานผลการดำเนินงาน และรวมถึงการติดตาม
 เงินคืนกองทุน เนื่องจากสมาชิกบางกลุ่มไม่ยอมชำระเงินให้ตรงตามวันเวลาที่กำหนด แม้ว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะมีการปรับ
 ลดดอกเบี้ยลง สมาชิกบางกลุ่มก็ยังไม่ชำระเงินให้ตรงตามวันและเวลา เพราะระยะเวลาการคืนเงินกองทุน ตามระเบียบในการกู้
 และชำระเงินคืน ที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดไว้ยังไม่เหมาะสมกับบางโครงการ ซึ่งไม่สามารถคืนเงินได้ทันภายในเวลาที่
 กำหนด ซึ่งชาวบ้านที่นำเงินไปลงทุน ยังไม่ได้ผลกำไรเท่าที่ควร

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ

ควรเสริมสร้างศักยภาพของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ให้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการจัดการกองทุน และมุ่งเน้นใน
 การส่งเสริมช่วยเหลือสมาชิกกองทุนฯ ให้มากขึ้น เพราะที่ผ่านมากคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการ

ดำเนินงาน อำนาจหน้าที่ นโยบาย วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องหรือมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ฉะนั้น ควรให้มีการดำเนินการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้คณะทำงานขับเคลื่อนฯ และสมาชิกให้มีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และสนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้กับกองทุนอื่น ๆ ภายในจังหวัดหรือนอกจังหวัดของตนเอง ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 ด้านการมีส่วนร่วม

เห็นควรให้มีการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ เช่น หอกระจายข่าว การประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน หรือทางออนไลน์ เพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับสมาชิกกองทุนและประชาชนในพื้นที่ ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงประสบการณ์ซึ่งกันและกันบ่อยๆ สร้างเครือข่ายช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และควรแจ้งการดำเนินงานให้แก่สมาชิกทราบและเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่เชี่ยวชาญเป็นระยะ เพื่อมาให้คำแนะนำแก่สมาชิกกองทุนฯ เป็นการพัฒนาอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ส่งเสริมด้านการตลาด ให้ผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเข้าสู่ตลาดได้อย่างมีมาตรฐาน

3.3 ด้านการดำเนินงาน

ควรจัดอบรมอบรมเชิงลึกในภาคปฏิบัติผสมผสานทฤษฎีและระเบียบ ชักซ้อมการเรียงเอกสารทำความเข้าใจต่อสมาชิกและดำเนินการจัดทำคู่มือชี้แจงทำความเข้าใจที่มีเนื้อหากระชับเข้าใจง่าย สามารถอ่านและศึกษาได้ด้วยตนเอง ด้านการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามระเบียบกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านการจัดการบัญชี ตามหลักวิชาการ พร้อมทั้งมีการรายงานสถานะทางการเงินของกองทุนเป็นประจำทุกเดือน เพื่อควบคุมและติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิก และจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้อง เป็นประจำทุกปี เพื่อป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในการพิจารณาอนุมัติเงินกองทุน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการสรุปผลการศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พิจารณาแล้วมีทั้งสิ้น 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และขาดความตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายโดยตำแหน่ง จึงไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานและความต้องการของสมาชิกกองทุนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา สุวะจันทร์ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัญหาที่พบในการดำเนินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี สรุปผลการศึกษาว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีปัญหาหลักคือ การขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพลินพิช วิชัย (2561) ศึกษาเรื่อง ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลโนนแหลมทอง อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า (1) คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลโนนแหลมทองมีปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนกองทุนฯ เนื่องจาก คณะกรรมการบางท่านมีบทบาทหน้าที่เป็นคณะกรรมการหลายกลุ่มในชุมชน ความเข้าใจในวัตถุประสงค์กองทุนไม่ชัดเจน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยทั้งในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ ที่คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ ไม่มีข้อมูลข่าวสารที่จะเผยแพร่ต่อสมาชิกกองทุนฯหรือประชาชนในชุมชน เนื่องจากไม่มีเวลาไปประชุมในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด และด้านงบประมาณ เนื่องจากการประชุมหรือจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่รู้ถึงการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไม่รู้วัตถุประสงค์ว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีวัตถุประสงค์อย่างไร ทำให้ประชาชนบางกลุ่มก็ไม่ทราบถึงการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อีกทั้งส่งผลให้สมาชิกกองทุนฯ ไม่ได้รับข้อมูลที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพลินพิช วิชัย (2561) ศึกษาเรื่อง ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลโนนแหลมทอง อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลการศึกษาว่า คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลโนนแหลมทอง มีปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนกองทุนฯ เนื่องจาก การส่งข้อมูลข่าวสารมีความล่าช้าและไม่มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการต้องการพัฒนาศักยภาพกองทุน โดยการศึกษาดูงาน การอบรม การประชุม พร้อมทั้งรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนากองทุน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการพัฒนาศักยภาพสตรีการเขียนโครงการเพื่อขอเสนอรับงบประมาณ การเพิ่มประสิทธิภาพให้คณะกรรมการกองทุนในการบริหารจัดการติดตามสมาชิกกลุ่มอาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมญาดา ฉัตรเสถียรพงศ์ (2555) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปผลการศึกษาว่า ขาดการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลความรู้ความเข้าใจ ด้านกองทุนฯให้กับประชาชน จึงเกิดความสับสน เกิดความไม่พอใจและประชาชนขาดการมีส่วนร่วม ส่วนด้านการรับรู้ข้อมูล สตรีต้องการให้มีช่องทางและการประชุมชี้แจงข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น

1.3 ด้านการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ติดตามการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่ม คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ไม่มีเวลาในการรายงานผลการดำเนินงาน

และรวมถึงไม่มีการติดตามเงินคืนกองทุน เนื่องจากสมาชิกบางกลุ่มไม่ยอมชำระเงินให้ตรงตามวันเวลาที่กำหนด แม้ว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะมีการปรับลดดอกเบี้ยลง สมาชิกบางกลุ่มก็ยังไม่ชำระเงินให้ตรงตามวันและเวลา เพราะระยะเวลาการคืนเงินกองทุน ตามระเบียบในการกู้และชำระเงินคืน ที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดไว้ยังไม่เหมาะสมกับบางโครงการ ซึ่งไม่สามารถคืนเงินได้ทันภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งชาวบ้านที่นำเงินไปลงทุน ยังไม่ได้ผลกำไรเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา สุวะจันทร์ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัญหาที่พบในการดำเนินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีปัญหาหลักอยู่ 5 ด้าน หนึ่งในนั้นคือ ปัญหาการขาดระบบติดตามประเมินผล และจัดทำรายงานความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงานของโครงการเพื่อแก้ไขจุดอ่อนดังกล่าว

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การพัฒนาทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการดำเนินงาน เบื้องต้นเกิดจากตัวบุคคลในกระบวนการดำเนินงานขาดความรู้ความเข้าใจและไม่สื่อสารกัน แนวทางการแก้ปัญหานี้ คือเมื่อคณะทำงานขับเคลื่อนฯ และสมาชิกกองทุน พบว่ามีปัญหาอะไร ต้องหาแนวทางเพื่อที่จะแก้ไขและพัฒนาให้การดำเนินงานและมีการสื่อสารกันให้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของการขาดความรู้ความเข้าใจนี้ควรเริ่มต้นส่งเสริมในส่วนของการฝึกอบรม หรือการจัดเวทีประชุมเพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้แก่สมาชิกทุก ๆ คนไม่จำกัดเพียงเหล่าคณะทำงานเท่านั้น เพื่อให้เกิดความรับรู้อย่างเท่าเทียมและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือต้องมีการสื่อสารและทำความเข้าใจในปัญหา ในประเด็นของการประชาสัมพันธ์และแจ้งข่าวสารเห็นว่าหากนำเทคโนโลยีดิจิทัล สื่อ Social Media มาประยุกต์เพื่อใช้ส่งข่าวสารสร้างความรู้ความเข้าใจก็ย่อมสามารถเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ได้กว้างและสะดวกมากยิ่งขึ้น และสุดท้ายในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในส่วนการติดตามและป้องกันการค้างชำระเงินทุนหมุนเวียนที่สมาชิกได้กู้ยืมไปนั้น ตามแนวทางการพัฒนาชุมชนก็ควรใช้มาตรการทางสังคมของคนในชุมชนช่วยกระตุ้นอีกทางหนึ่งย่อมจะได้ผลมากกว่าการติดตามทวงถามโดยคณะทำงานฯ ซึ่งในประเด็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สอดคล้องกับแนวคิด สำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร (คู่มือ ปฏิบัติงานกรรมการชุมชน ไม่ระบุปีที่พิมพ์, หน้า2) ได้รับความรู้ถึงแนวความคิดการพัฒนาชุมชนไว้ว่า การดำเนินงานพัฒนาชุมชนต้องเริ่มต้นด้วยการค้นหาปัญหาความต้องการอันแท้จริงของประชาชน โดยประชาชน โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่สำคัญ และความจำเป็นในการดำเนินงานพัฒนาด้านต่าง ๆ ในชุมชน และเพื่อเป็นการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ต้องเน้นการพัฒนาอย่างบูรณาการมีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และยึดพื้นที่เป็นหลัก ใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างคุ้มค่า เพื่อให้การพัฒนาตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน ใช้กิจกรรมเศรษฐกิจสร้างการเรียนรู้และสร้างอาชีพที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่คนในชุมชน ให้สมาชิกกองทุนฯ มีอาชีพมีรายได้ที่มาจากทรัพยากรในชุมชนตนเอง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับแนวคิดประทีป วีรพัฒนนิรันดร์ (2557, หน้า 2) ได้รับความรู้ถึงแนวความคิดการจัดการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ไว้ว่า เน้นการพัฒนาอย่างบูรณาการมีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และยึดพื้นที่เป็นหลัก เพื่อให้การพัฒนาตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน สร้างภาคีและเครือข่ายความร่วมมือ ให้องค์กรชุมชนเป็นจักรกลสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเพื่อให้เกิดพลังการพัฒนาจากความต้องการของคนในชุมชนซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาที่มีความต่อเนื่อง ให้คน

ในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ใช้กิจกรรมเศรษฐกิจสร้างการเรียนรู้และสร้างอาชีพที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่คนในชุมชน ยึดปรัชญาการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวพระราชดำรัส "การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง"

ข้อเสนอแนะในการศึกษา

1. คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ต้องแนะนำทำความเข้าใจให้กับสมาชิกให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อป้องกันไม่ให้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
2. ควรจัดให้มีการประชุมสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นประจำทุกเดือน โดยต้องตั้งกฎระเบียบในการเข้าประชุม และควรประชาสัมพันธ์ให้สตรีในพื้นที่ทราบถึงการเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไม่ว่าจะเป็นช่องทางกระจายข่าว วิทยุชุมชน เวทีประชาคม สื่อออนไลน์ เพื่อกระตุ้นให้สตรีในพื้นที่มีการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้
3. ควรจัดให้มีการอบรมคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เพราะคณะทำงานขับเคลื่อนฯ เป็นคณะทำงานที่ต้องตรวจสอบความถูกต้องของโครงการของสมาชิกที่ยื่นขอเงินเบื้องต้น ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินการขอกู้ยืมเงิน จึงต้องมีการอบรมแนะแนวทางให้มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
4. คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ควรมีการติดตามการชำระหนี้ของสมาชิกอย่างเคร่งครัด ไม่ให้ลูกหนี้ชำระหนี้เกินระยะเวลา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ประสบความสำเร็จกับกองทุนที่มีปัญหาในจังหวัดสุพรรณบุรี ในเชิงเปรียบเทียบ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง, กระทรวงมหาดไทย. (2541). คู่มือการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง. กรุงเทพมหานคร.
- กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2559). แนวทางการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
สำหรับจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.
- เครือวัลย์ ประทุมแยม. (2557). การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2550). แนวคิดแนวทางการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- บุญมิ่ง ทองธรรม. (2557). การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์ญาดา ฉัตรเสถียรพงศ์. (2555). การศึกษาการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติกรณีศึกษา อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เพลินพิช วิชัย. (2561). ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลโนนแหลมทอง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วันทนา สุวะจันทร์. (2558). ปัญหาที่พบในการดำเนินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสำโรงจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2551). ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เสน่ห์ จามริก. (2537). นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบันของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร. (2561). คู่มือปฏิบัติงานกรมการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร.
- อรทัย ก๊กผล. (2552). คู่คิด คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น.

กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์